Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

— Братці! Чого ми будемо в цій рукавичці тулитися, коли он стільки вільної житлоплощі пропадає?

перець

№ 2 (541). РІК ВИДАННЯ XXV Ціна 10 коп. КИЇВ. СІЧЕНЬ 1965

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Зобов'язання на свою голову.

Телеграфне Агентство Перця

НАСТУП ЛУГАНСЬКИХ ЛІЖКОВИКІВ

Як повідомляє наш кор. з м. Сум, сюди, на адресу місцевого облпостачзбуту, продовжують густим валом надходити ліжка Луганської ліжкової фабрики. Активна відмова сумчан від луганської продукції ефекту не дала. Тепер на кожного дорослого сумчанина припадає по 1,47 луганського ліжка. Звертання сумчан до прокурора м. Луганська з проханням врятувати їх від ліжок призвело до того, що з Луганська додатково надійшло ще 400 ліжок. Спеціалісти висловлюють припущення, що луганські ліжковики зобов'язалися виготовити в середньому до 3 ліжок на душу населення, яке проживає у місті Сумах та його околицях.

ЧУДО-ГОДИНА

СВІДКАМИ ДИВОВИЖНОГО ЯВИЩА були недавно мешканці села Поплавники, Галицького району, Івано-Франківської області: з дверей сільського клубу раптом зник замок, а в дверях показався завклубом Петро Шикета і проголосив: «Можна ввійти».

Як запевняють очевидці, двері клубу були цього незабутнього вечора відкриті протягом цілої години.

СУХОПУТНІ МОРЖІ

ЛАНІВЦІ, Тернопільської області. (ТАП). Нинішньої зими тут уперше з'явилася велика кількість кіноглядачів-«моржів» обох статей. В особі кожного з них гармонійно поєднується нестримне бажання інтелектуального розвитку і фізичного гарту.

Це гармонійне поєднання відбувається в приміщенні місцевого широкоекранного кінотеатру «Супутник», де зовсім не діє парове опалення і постійно стоїть надвірна температура.

Заслуга у вихованні нового типу кіноглядача («моржа») належить керівникам Збаразького районного відділу кінофікації.

МІЦНІ СТОВПИ

СМІЛА, Черкаської області. (ТАП). Тут відкрився дослідний пункт по випробуванню кріпильного лісу в позашахтних умовах. Його обладнано в старому, допотопному приміщенні районної друкарні. Наслідки випробувань блискучі. Незважаючи на те, що стеля катастрофічно швидко обвалюється, стовпи навіть не погнулися. Є повна гарантія, що вони непохитно стоятимуть доти, доки міськрада (голова т. Махонько Г. В.) та обласний комітет по пресі (голова т. Мураєнко А. І.) закінчать довготривалу суперечку: кому з них треба ремонтувати будинок друкарні.

ЮВІЛЕЙНА ХРОНІКА

Павлоградська райрада (Дніпропетровської області) готується широко відзначити дворічний ювілей з дня першої обіцянки закінчити електрифікацію села Олексіївки в III кварталі 1963 року. Мешканці с. Олексіївки вручили райраді адрес-привітання, в якому висловлюють надію, що електрифікація села закінчиться в III кварталі 1965 року.

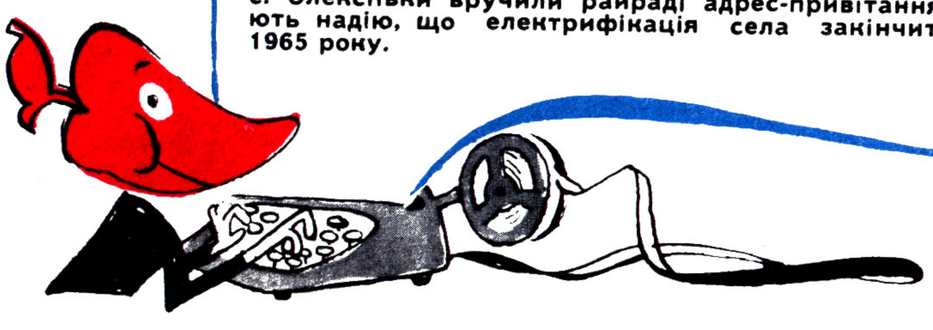

Здоровенькі були!

Лист голові виконкому Вінницької міської Ради тов. МАРЧЕНКОВІ

Шановний Володимире Вікторовичу!

Наперед хочу оговоритися. Знаю, що ви людина нова у Вінницькій міськраді, і звалювати на вас чужу вину я не збираюся. Це було б безтактно і несправедливо. І все-таки я вирішив звернутися саме до вас, бо вірю, що ви покладете край одній остогидлій історії — довгій і противній, як собача пісня, — бо далі вже, як кажуть, їхати нікуди.

А справа, бачите, ось у чім. На околиці вашого симпатичного міста є вулиця Айвазовського, а на тій вулиці людям світ клином зійшовся. Так зійшовся, що хоч гопки скачи, хоч гвалт кричи.

Років шість тому на тій вулиці за вказівкою чиєїсь дуже мудрої голови рили землю для будівництва заводської залізничної колії. Ну рили, рили, аж поки не перетворили всю вулицю на довжелезний глибокий котлован. А природа, як відомо, порожнеч не любить. Вона взяла й залила той котлован весняними водами по самісінькі вінця, і відчули себе мешканці вулиці Айвазовського так, ніби вони живуть не у Вінниці, а у Венеції. Тільки гондол бракувало.

Люди з незвички, розуміється, зчинили шум. Діячі з комунгоспу відповіли на це жартами: «Ваша вулиця, — сказали, — носить ім'я Айвазовського? Айвазовського! А хто був Айвазовський? Художник-мариніст був Айвазовський! Він любив море малювати. Так чого ж ви шум знімаєте? Що ж то була б за вулиця Айвазовського без моря?».

А тим часом «море» під час дощів почало виходити з берегів, заливати подвір'я, колодязі, садочки, городи. Поволеньки-поволеньки у «морі» розвелася тьма-тьмуща жаб, комариків, і таке, скажу я вам, почалося життя на вулиці Айвазовського, що не зичу такого навіть найзапеклішому комунгоспівському бюрократові.

А потім, як на нещастя, з ласки тих же комунгоспівських жартівників у котлован потекли стічні води з міської каналізації, і життя на вулиці Айвазовського стало зовсім веселим. Посипалися заяви, скарги, просьби. Уласкавилися, нарешті, комунгоспівські жартівники і вже серйозно сказали: «Нічого, нічого — буде і на вашій вулиці свято. Ми там порядок таки наведемо!». І щоб підкреслити, що це не пусті слова, а діло, послали жителям вулиці Айвазовського письмове запевнення такого змісту:

«Вінницький міськкомунгосп, розглянувши вашу заяву, що надійшла з приймальної Ради Міністрів СРСР, повідомляє, що в листопаді місяці ц. р. будуть проведені роботи по відводу води з вулиці Айвазовського. Гол. інженер міськкомунгоспу П. Єльяш».

Це було 16 листопада 1961 року. Води, розуміється, не відвели, але щоб іще раз переконати «поморів» з вулиці Айвазовського, що комунгоспівські діячі не кидають слів на вітер, написали ще одну бумагу, в якій поклядися, що «всі роботи по відводу води з вулиці Айвазовського та інші роботи по благоустрою цієї вулиці будуть виконані в 1962 році». «Клятву» підписав уже новий головінж комунгоспу М. Зальц. Було це 7 травня 1962 року. Води, розуміється, не одвели і в 1962 році, але, щоб іще раз довести «поморам», що слово у комунгоспівців тверде, як кремінь, на вулицю Айвазовського полетіла ще одна офіціальна цидула, в якій сповіщалося, що «на вашу скаргу, яка надійшла з Управління справами Ради Міністрів СРСР, міськкомунгосп повідомляє, що дано замовлення Облпроекту на проведення розвідувальних робіт по реконструкції вулиці Айвазовського з метою відводу стічних вод». Підписав той же М. Зальц, і було це 6 червня 1962 року.

«Море» знову, розуміється, лишилося незайманим, але, щоб «помори» остаточно не втратили надії, що на їхній вулиці таки буде свято і що в міськкомунгоспі сидять таки не бюрократи і не базіки, а люди слова і діла, на вулицю Айвазовського полетіла ще одна клятва-бумаженція, підписана вже заступником голови міськради Василевським, у якій говорилося, що в липні 1964 р. «море» буде ліквідоване, а вулиця — реконструйована.

Не важко, думаю, догадатися, чим усе кінчилося, бо в кращому випадку не довелося б писати цього листа.

Словом, «море» лишилося на місці. Якщо хочете переконатися у цьому, — загляньте на вулицю Айвазовського. Тільки не беріть з собою товариша Василевського і бюрократів з міськкомунгоспу, бо мешканці цієї вулиці дали клятву викупати їх при нагоді у тому осточортілому «морі». А вода ж тепер, самі знаєте, студена, а вони ж не «моржі», — ще простудяться, к лихій годині, а тоді возися з ними. Краще вже «море» ліквідувати. І людям зробите радість, і Василевський з комунгоспівцями лишаться некупаними. Хоч і треба було б! Ох і треба було б!!!

Від усього серця
вашого ПЕРЦЯ.

Персональний клуб

Усякого вже було з персональним транспортом.

У казках засобами пересування героїв здебільшого бувають: мітла, ступа, піч, чарівний килим.

У житті реальному зареєстровані випадки, коли моторизованим особистим транспортом є: трактор, пожежна машина, рідко — автокатафалк.

А ось Іван Юрійович Крученица пішов далі.

— На мітлу й на ступу мені начхать! — сказав він. — На тракторі їздити тряско, та ніхто мені його й не дасть. На катафалкові? Не естетично!

І чолов'яга дочекався такого транспорту, що сполучає в собі багато найчудовіших якостей: швидкість, комфорт, естетичну насолоду, а головне — кубатура: скільки чого й не наклади, не видно.

Але спершу про самого т. Крученицю. Працює він у Тячеві, Закарпатської області, завідуючим районним відділом культури. Ну, скажіть на милість, хіба можна такій людині хоч на мить одриватись від культурного життя? Звісне діло, ні. Це добре і давно розумів і сам Іван Юрійович. Тільки не знав, як це його робити. Поїхав десь на день-два у гості, уже, дивись, щось і прогавив, щось і пропустив.

Аж тут нагода. Та яка! Прислали для району пересувний автоклуб. Дорогий, обладнаний апаратурою найновішою.

— Ото вже техніка! — захоплювались люди. — Куди твоє діло!

— Тут тобі й радіовузол! — казали одні.

— Тут тобі й апаратура для демонстрування кінофільмів серед білого дня! — говорили інші.

«Тут мені місце і для картоплі, і для гусей, і для іншої живності», — відмітив про себе Іван Юрійович.

Нове життя, новий етап у керівництві культурою почалися у Крученици. Автоклуб так йому сподобався, що Іван Юрійович не вилазить з нього.

— Махнемо сьогодні в с. Бабачі, Берегівського району, — заказує Крученица водієві автоклубу. — Там мої батьки живуть, щось їм прокрутимо та й назад не порожняком повернемось!

А дружина Крученици й собі не відстає:

— Так ти про своїх батьків дбаєш, культурний рівень підвищуєш, а мої нехай невігласами живуть? Ану, поїхали!

Після такої розмови пересувний автоклуб мчить аж в Копашневе, що на Хустщині.

Та чи не найчастіше механізований фургон приїжджає в Нересницю на базар чи в Буштине по яблука.

Тільки погану моду взяв Крученица. Про себе й родичів думає, а інших людей забуває. Ну, щоб ото, доки дружина курочок мацає чи інший товар купує, запустити якийсь кінофільм або радіо включити! А то й самому Івану Юрійовичу не гріх би в такі години з лекцією на теми моралі виступити!..

Г. ВЕРХОВИНСЬКИЙ.
м. Тячів.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Крик моди.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Мандруючи по різних широтах, Перець натрапив на Івано-Франківщині на копію знаменитої Пізанської башти. «Надвірнянським дивом» назвали ми її у № 21 журналу. На відміну від Пізанської — надвірнянська водонапірна башта не лише похилилася, а вже впала. Довели її до такого стану два будівники: головний інженер БУ-91 т. Пількевич та головний інженер тресту «Нафтогазбуд» т. Пелехов.

Міністерство будівництва УРСР гідно оцінило роботу будівників башти: Пількевича звільнило з роботи, а Пелехову оголосило сувору догану.

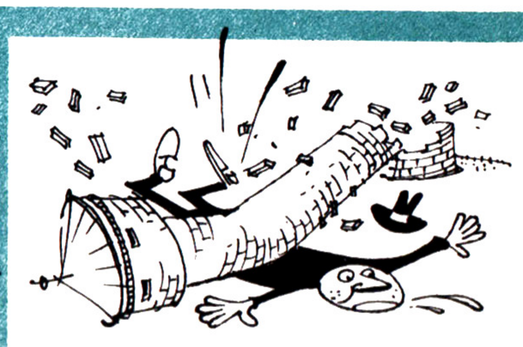

КУЛІНАРНІ СЕКРЕТИ

(ПОДОРОЖ ПЕРЦЯ)

Науково доведено, що існує тисяча способів «заморити черв'яка».

Практика показала, що з усіх цих способів найкращий — попоїсти.

Між іншим, такої ж думки дотримуються і працівники управління громадського харчування Міністерства торгівлі УРСР.

Вони тільки вважають, що попоїсти треба смачно. І запевняють, що це з успіхом можна зробити не тільки в ресторані, а й у першій-ліпшій їдальні — близькій і дальній.

Я викладаю перед ними купу листів. Це — письмові запрошення. Мене люб'язно запрошують на обід харків'яни. Кличуть до себе бориславські нафтовики. Пропонують покуштувати борщу з перцем луганські шахтарі...

— Їдьте до шахтарів! — в один голос порадили діячі громадського харчування. — Шахтарі в цьому ділі непогано розбираються. Вони з однаковим знанням справи рубають і вугольок, і шніцелі!..

Ну що ж, їду до шахтарів.

Поспішаю на званий обід.

ЩО ПОКАЗУЄ ДЗЕРКАЛО

Поспішаю... А куди, власне, поспішаю? Шахтарських їдалень на Луганщині чимало. З котрої почати?

У відділі робітничого постачання тресту «Ленінвугілля» мені дали орієнтир. У них там, у ВРП, є документація. А в ній, наче у дзеркалі, відбита робота кожної їдальні. Звіряючи запрошення, що до мене надійшли, з тим дзеркалом, працівники відділу робітничого постачання безпомилково визначали:

— Це — їдальня передова.

— І це — передова.

— А це — так собі, посередня.

— Ну, а ця їдальня — зовсім відстала. Нікудишня їдальня!

Нікудишньою виявилася їдальня в шахтарському селищі Сутоган.

Не знаю, чому, — характер, мабуть, такий, — але саме до нікудишньої мене і потягло.

Заходжу. Світле, чисте приміщення. Вазончики на вікнах.

От воно що, — думаю.—Вазончиками хочуть замаскувати свою відсталість.

Поміж столами сновигають дівчата у білих курточках, привітно так посміхаються відвідувачам.

Смійтесь, смійтесь, — сміюся про себе і я. — Своїми лукавими посмішками вам не вдасться ввести мене в оману.

За хвилину одна з дівчат зупинилася коло мого стола.

— Що, — питаю, — у вас можна поїсти?

— А чого б вам хотілося? — питає вона, і — уявіть собі —не перестає посміхатися.

Ну нічого,— думаю, — зараз ти у мене засміешся.

І кажу:

— Я хотів би вареників!

Мене не підведеш. Я знаю, що вареників навіть у столичних їдальнях не допросишся. А тут... А тут чую:

— Яких вам вареників? З сиром? З картоплею? Чи, може, з капусточкою? Можна — з свіжою, а можна — і з квашеною.

— Ні, — кажу. — Я передумав. Мені б, знаєте, чогось такого — домашнього...

— Може, супчику з домашньою локшиною?

— А він у вас є?

— Написано в меню— значить, повинен бути. А то як же!

Як же... Ніби ми не знаємо, як воно насправді буває. Під самим моїм носом, у Києві, при друкарні, звідки я на світ білий народжуюсь, теж є їдальня. Там завжди красується довжелезне меню з багатьма найрізноманітнішими стравами. А чого не попросиш, — тобі відповідають: «Ще нема» або «Вже нема». Причому, як правило, «ще нема» і «вже нема» недорогих овочевих і борошняних страв.

— Знаємо ці меню, — кажу я дівчині. — Знаємо, для кого їх у вас пишуть. Не для відвідувачів, а для того, щоб ними тішилося ваше начальство..

Отут трапилося те, чого я ніяк не сподівався. На захист своєї їдальні стали геть усі відвідувачі, що на той час сиділи в залі.

І вони мені довели, що тут усе робиться од щирого серця, а не напоказ. І людей тут годують не тільки смачно, дешево, але й різноманітними стравами.

— То чому ж, — розвів я руками, — ця їдальня вважається відсталою?

— А тому, — пояснила завідуюча їдальнею т. Петрова, — що судить про нашу роботу не рот, а — «товарооборот»! Плану товарообігу ми не виконали...

ДРУЗІ И ВОРОГИ

Що таке товарообіг?

Це те, про що, виявляється, незмінно мусить дбати кожна свідома істота чоловічої та жіночої статі, якщо вона відвідує їдальню.

А чи багато їх, таких свідомих? На жаль, дуже і дуже обмаль. Буває, що зайде громадянин до їдальні, постоїть з хвилину, прислухається, принюхається — і раптом випалить:

— Дайте мені млинців.

Чогось борошняного йому, бачите, захотілося...

— А оладок не з'їсте?

Він і до оладок охочий.

— А галушок? А макарончиків? А рум'яних картопляних котлеток? А морквяних котлет? А гречаної каші, яка, пригадуєте, сама себе хвалила? А старовинної української страви — дерунів? Дешево і смачно!

Клієнт ложкою та виделкою голосує за дешеві і смачні страви. Він з ножем пристає до шеф-повара і вимагає: «Дайте мені ці страви на стіл!»

Так-от, запам'ятайте: такий клієнт — найлютіший ворог їдальні. Він підриває її підвалини. Він зазіхає на основу основ громадського харчування — на товарообіг.

Ну, само собою, з такими несвідомими елементами треба боротися. Але — як?

Отут, здається мені, в нагоді може стати досвід, набутий Феліксом Миколайовичем Козієм, завідуючим Білоріченською їдальнею, в якій, до речі, теж харчуються гірники.

Що тут роблять з клієнтами, ласими до борошняних або ж овочевих страв? Щоб клієнт довго не патякав, йому зразу ж затикають рота гуляшем. Не бере? Ну, тоді його — шніцелем! Відмовляється? У такому разі на нього навалюються відбивною котлетою.

Буває, однак, що і це не допомагає. Трапляються часом такі звитяжці, яким і від одбивної котлети щастить відбитися. Що ж, тоді нічого іншого не залишається, як дати можливість тому звитяжцеві вилити свої почуття в книзі скарг.

Поки йому ту книгу знайдуть, він, бідолаха, так зголодніє, що з'їсть не один, а три гуляші. Навіть — позавчорашні. Ще й спасибі скаже. Мороки, правда, багато з такими вередливими клієнтами, зате наслідки — наявні: план товарообігу їдальня перевиконує. Персонал навіть за це премії одержує.

А то як же, — передовики!

СІМЕЙНА ТАЄМНИЦЯ

Що ж таке «добре» і що — «погано»?

Можна, виявляється, добре годувати людей, носячи на собі тавро «поганої їдальні». І, навпаки, працювати погано і водночас бути передовиком громадського харчування.

— Таке часом трапляється в нашому ділі...— енергійно стверджують кулінари. У тім числі — й кухарі Луганської їдальні № 8.

Це дуже енергійні кухарі. Виконують і перевиконують свої плани. Про їхню кипучу діяльність написано вже цілу книгу. Жаль тільки, що назву для неї придумано дуже сумну — «Книга скарг».

У ній серед усього можна прочитати і таке:

«Ми, студенти, вкрай обурені вашими методами виконання плану товарообігу. Перші страви — геть усі м'ясні. І справді — навіщо боротися за якість? Простіше—кинути по шматочку м'яса в кожну першу страву, і план швидко буде виконано!»

Ач, куди гнуть! Молоді, зелені, а вже непогано орієнтуються в бурхливому морі супів і борщів. Второпали, значить, що найкращий обід це не обов'язково той, який найдорожче коштує.

А чи розуміють це працівники громадського харчування?

Можу з усією відповідальністю засвідчити: прекрасно розуміють! І повсякденно цим золотим правилом керуються, коли... харчуються вдома.

Можу навіть видати один секрет: цим правилом не гребує і сама Олександра Степанівна Ляшко — начальник республіканського управління громадського харчування. Вона у себе на кухні інколи варить такі смачні, хоч і недорогі страви, що у всіх сусідів слина котиться.

От тільки жаль, що таких страв чомусь не видно в їдальнях, керованих Олександрою Степанівною.

З Перцем подорожував і враження його записав Г. БЕЗБОРОДЬКО.

Луганська область.

«ЗВЄР НЕ ЗВЄР — І ЧОЛОВІК НЕ ТАКИЙ»

Я не хочу сказати, що з одержанням кожного листа в редакції негайно починають бігати сорок тисяч кур'єрів. Але є листи, які викликають негайну й бурхливу реакцію з боку редакції: треба їхати, перевіряти, вживати заходів, допомагати. Йдеться про долю людини. А це вам не вагон недоданого цементу і не дірявий дах.

Таким саме був лист, на обліковій картці якого значився № 11931. Лист надійшов із села Загорці, Ізяславського району, Хмельницької області. Адресат, громадянин І. О. Тищук, скаржився на негідну поведінку колгоспного агронома І. А. Мельника. Сказати, що агроном Мельник негідно поводився, значить нічого не сказати або сказати дуже мало. У літературній українській мові не вистачить слів, щоб змалювати моральне обличчя цієї людини, позбавленої будь-яких моральних підвалин.

Хотілося побачити цього рецидивіста на власні очі, бо просто не вірилось, що такі ще ходять по нашій землі, і кореспондент «Перця» виїхав у Загорці негайно.

Але перш, ніж відбулася ця зустріч, ми бодай побіжно перекажемо зміст листа громадянина Тищука. Я кажу побіжно, бо наводити повністю його не можна з чисто гуманних міркувань — шкода нервів наших читачів. Цей лист без пляшки брому читати неможливо.

А суть справи на перший погляд проста і банальна. Гуси громадянина Тищука мирно щипали колгоспну озимину, в результаті чого опинилися на колгоспному подвір'ї «під арештом». Дружина Тищука, Устина Захарівна, пішла виручати гусей, і тут агроном Мельник заманив нещасну Устину Захарівну в темний закуток, вчинив на неї злодійський напад з метою згвалтувати, порвав на ній одяг і, здається, таки згвалтував. В результаті нещасна жінка захворіла.

Як виявилось на місці, Тищук повідомив про цей жахливий випадок не одному «Перцеві». Він написав до редакції районної газети, районному прокуророві, начальникові міліції, обласному прокуророві, до редакції газети «Сельская жизнь» і, нарешті, збирається їхати шукати правди в Москві.

Так-от доводимо до відома всіх наших читачів, що громадянин Тищук не знайде правди ніде. Ні в районних, ні в союзних інстанціях. Чому? А тому, що спочатку треба знайти бодай крихту правди в його слізливому листі. Просто дивно, чому Тищук за одним не звинуватив агронома Мельника в пограбуванні лондонського банку. Адже доказів і підстав для цього у Тищука було стільки ж, скільки і в попередньому звинуваченні.

Правда, у Тищука таки є деякі підстави. Є підстави не любити агронома. І за що, скажіть ви мені, любити людину, яка раз у раз ловить тебе на крадіжці колгоспного майна? Любити таку людину, скажемо прямо, нема за що. Такій людині треба капостити на кожному кроці, шантажувати її (і таке робив Тищук), надсилати анонімні листи (і цим Тищук не гребував) і, нарешті, атакувати з усіх боків разом. А може, десь хтось клюне, не розберуться, і-і-і аж зафурчить за агрономом. Поїде агроном «в дальний край на долгие года», і ніхто більше не казатиме Тищуку: «Куди потяг колгоспні цвяхи!», «Не крадь колгоспної соломи!». Вийде — дуже добре, не вийде — хоч нерви в агронома попсуються. А що Тищук до цього всього докладає? Ціле нічого. Тільки й видатків, що купити поштову марку на 4 копійки.

Кореспонденти їдуть за рахунок держави, прокурори копаються в паперах за рахунок держави, навіть гуси Тищукові можуть бути спокійні за свою долю — їхньому хазяїнові не загрожують ніякі матеріальні неприємності. Всі матеріальні неприємності, що виникли в результаті завареної Тищуком каші, держава люб'язно бере на себе.

Можуть сказати, що на долю Тищука залишаються неприємності моральні. Не смішіть, заради бога! Для таких, як Тищук, мораль все одно, що для свині носовичок.

Він і нашому кореспондентові заявив: «А що? Писав і буду писати».

І буде! А що ви йому зробите? Буде спекулювати на нашому радянському гуманізмі, на людяності, на піклуванні про долю людини.

Спробував би він спекулювати, наприклад, шкарпетками, — юристи б для нього швиденько статтю знайшли. А гуманізм не шкарпетки. Можеш спекулювати скільки завгодно без будь-якого риску.

Ану, як риск все-таки є і хтось наважиться притягти Тищука до відповідальності? Тоді я заздалегідь мушу покаятися: крихта правди у листі Тищука все-таки була. Слізно скаржачись на свою долю, Тищук пише, що «злочин» агронома довів його до того, що він зараз «звєр не звєр і чоловік не такий».

Що правда, то правда! Чоловік (в розумінні людина) таким бути не може. У людини мусить бути бодай наперсток совісті і елементарної порядності. До звірів ми претензій не маємо.

Микола БІЛКУН.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

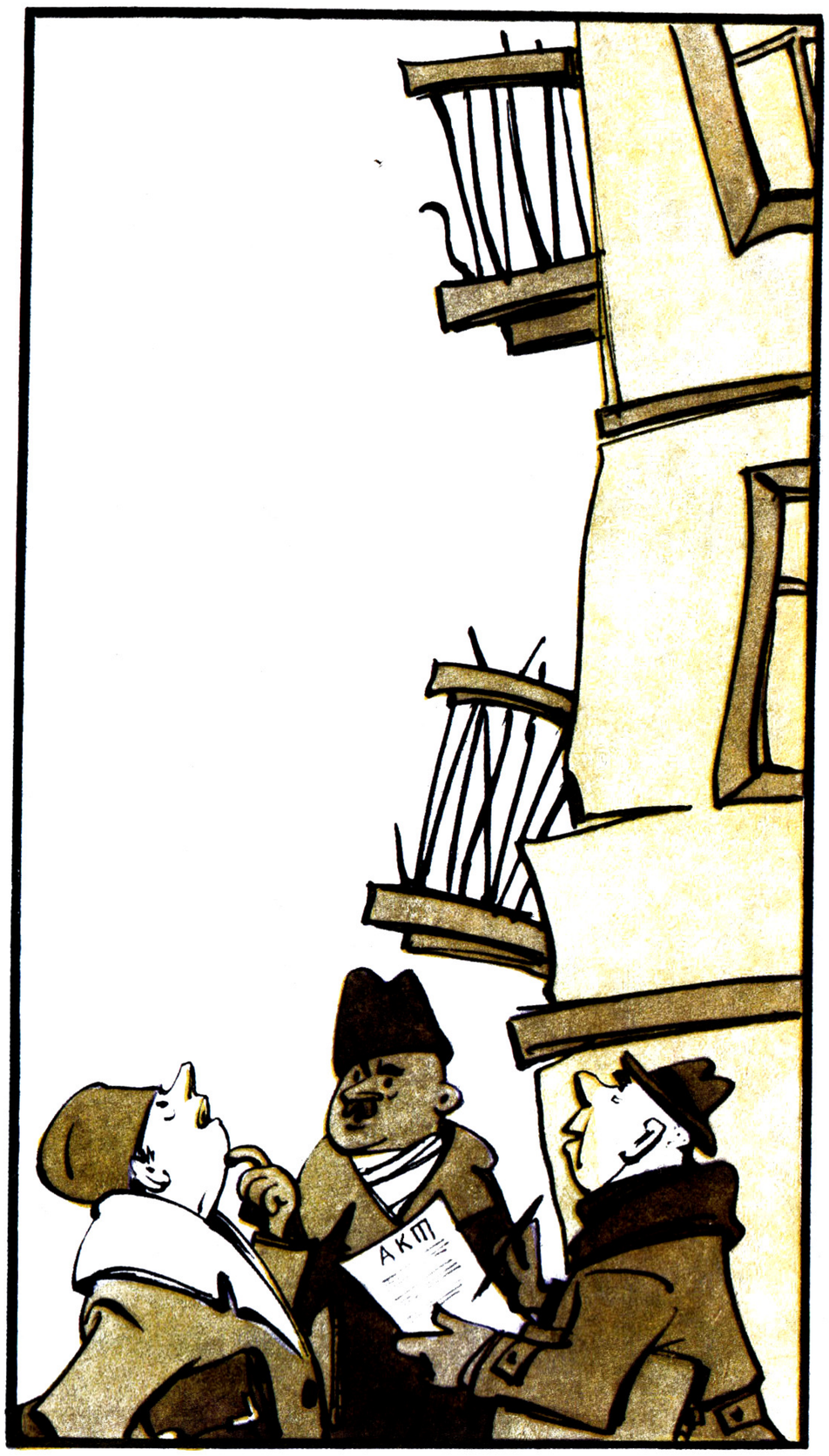

— У будинок давайте не заходити, а підпишемо приймальний акт отут.

СЕРЕД «НЕЙТРАЛІВ»

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Неподобство! Завжди міліція запізнюється.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— О, ваші діди, я бачу, ще підскакують!

— Та які ж це діди? У нашому селищі просто перукарні немає.

УСЯКОГО БУВАЛО — І ЧУДНОГО, І СУМНОГО

1.

Ізгадую... Згадую, як в юності мені радили збирати смішне.

Казали — не стісняйся! Поринай в гущу. Мандруй в густий березовий гай. Отам, говорили, сміху... Отам життя вирує, бурує...

Послухав ради: пішов у березовий густий гай.

Прийшов. Хороше та тихо в гаю. Листочки ніженько тріпотять, а парочки тихенько на лавочках сидять.

Природою любуються, милуються.

Ходжу я по гаю та й ходжу. Мабуть, з годину блукав. Тинявся, тинявся, значить, а тоді вроді ненароком питаю:

— А що ви, товариші, тут робите?

— Дихаємо, — відповідають.

— Чим? — перепитую.

— Свіжим повітрям.

Розмовляю, та й не туди: з хащів виринув ніврокy собі хлопцюга і — торк мене за плече:

— Що ти єсть таке, що розпитуєш — хто чим дихає?

Не ждучи мого пояснення, парубійко одвів мене в сторону і підніс мені кулака до носа:

— Слухай, браток, рви отсєдова когті. Дрябай, поки не попав у непонятну... Хитай!..

Я довго й не вагався. З ходу дременув.

У чому сіль чудного, а в чому — сумного, я вже удома розбирався.

2.

Говорили:

— Тобі, Сашко, випало щастя. Мати тебе народила сміхом. Смійся! Весели людей. Утішай — забобони і канони розвінчуй!

— Як?

— Дуже просто... Розкрий чудотворне...

Думав я, думав, та й у пам'яті виринуло моє школярство. Грішив я в ті роки язиком. Не ті псалми перед угодниками вигласював.

Бувало, батько поставить нас навколішки перед іконами й наказує:

— Я оце іду гній з-під корови вичищати, а ви моліться... Голосно-голосно витягуйте, щоб я аж надворі чув. Не бубніть, не шепчіть — співайте!

Кондаків і тропарів я не знав, то завжди голосненько виводив «В кінці греблі шумлять вербн...»

Батько не нахвалиться:

— Учиться в Сашка, як треба богу молитися. Читає і співає, аж у хліві чути.

Грішив я не тільки язиком. У гріх мене втягували і ноги. Під калатання церковних дзвонів козачка танцював.

Робилося це так: великодних свят ми, підпарубчата і дівчата, брали дві чверточки, ковбаски, хлібця і йшли до дзвонаря, симпатичного дядька Федора.

Заходили з того боку церкви, де садки цвіли й розквітали, і дядькові Федору вручали принесені дари.

Дзвонар хилив не хилив, закусив не закусив, з дзвиниці питав:

— Гопачка чи козачка? Чи, мо', метелиці?

Глянувши на нас ще разок, добродушно усміхався, казав про себе «Господи, благослови» — і садами, степами, лугами дзвінко лунало:

— Ой, надворі метелиця,
Чого старий не жениться...

Ми весело вибивали каблучками, а наші дідусі і бабусі, сидячи на призьбі, говорили:

— Господи! Чуєте, як Федір Дудка сьогодні божественно видзвонює?!

А мій дід Спиридон:

— Таке в дзвони вибиває, що хоч, їй-бо, біля хати танцюй.

3.

Радили і делікатне, змістовне:

— Ти вгору кирпи не дери. Свого довгого носа більше до землі гни.

Словом — частіше по землі ходи. Прислухайся, приглядайся і вивчай.

— Бачиш оту «Чайну», — говорили. — Зайди. Зайди і послухай. Туди до єктеніі і після єктеніі заскакує отець Никодим. Забігає і людям баки забиває.

Схилився на добру раду. Зайшов. Став і слухаю. Отець Никодим справді у чайне лоно завітав і, покропивши зелієм свої преподобні губи, присікався до старенької касирки:

— Високошанована раба божа! Одкрий свої вуста і проречи — хто мене сотворив?

Віком похила касирка одповіла:

— Тй-богу, отче, не знаю.

Отець Никодим не вгавав:

— Возлагаю на ум і кротість — хто ж все-таки мене стулив? Сиреч, сотворив?

— Отче! Кажу — не знаю. У всякому разі, я вас не творила.

— А хто?

— Раджу вам, отче, запитати вищестоящі науково-дослідницькі інстанції — хто мене, сякого-такого, сотворив?

Отець Никодим переможно обвів очима присутніх:

— Найвища інстанція — небеса! Речу — мене сотворив господь-бог!

А один дідусь чемно та ласкаво устряв у проблемне — хто? Став посередині чайної та й каже:

— Може, це й так, отче. Може, вас іменно господь-бог сотворив. Дак чого ж він забув вам уставити десяту клепку.

4.

Інші порадливо натякали — викривай дармоїдів. Не цурайся, гостри перо проти бюрократів, казнокрадів...

Гостри і щось таке путненьке стругони.

Я взяв і стругонув фейлетона: «Ой, гоп не помалу, та пошив штани з валу».

У примітці пояснював: мій герой з валу пошив дружині шубу, тещі пальто, сестрі два костюми, братові хатку... Собі ж — розкішненьку дачку.

Дачу тулив виключно з валової продукції...

Валова продукція і наробила переполоху. Гукали і питали: як автор фейлетону посмів шановного Івана Івановича критикувати, таврувати...

Шукали — де взявся такий халамидник з авторучкою.

Розпитували — чи дотримується автор основних заповідей господніх:

— Чи чтить отця свого і матір?

Перевірили — чту.

— Чи не прелюбодійствує автор?

Виявляли і виявили — неперелюб.

— Чи автор сумлінно виконує «Не побажай сусідського двора, ні його осла, ні його жони»?

Перевірила авторитетна комісія — автор не простягав руки ні до сусідського двора, ні до сусідського осла...

Автор навіть подав комісії вичерпні зоологічні дані. У нашому місті, кажу, зовсім не водяться осли. Два було, але їх загнуздали і кудись на обротьці повели.

До мене й причепилися. Один з комісії, брат і сват Івана Івановича, єхидно мене бере на цугундер:

— Дозвольте вас запитати: на яких ви ішаків-ослів натякаєте?

— На звичайних... Хвостатих, вухатих...

— Ви не крутіть сюди та туди. Ви мені очі не замазуйте обротькою. Одного осла я сам знаю, а на кого другого ви пальцем показуєте?

Уточнили, справді, два осли були і їх передали в зоопарк.

Але все-таки питали:

— Чого ви дачу Івана Івановича пером штрикаєте? Чого? Він же двох ослів собі не взяв? Не взяв. Він же тільки одного рисака забрав.

5.

Настала пора солідніше братися до гумористичного пера.

Прислухаюся і в блокнота занотовую. Барвисті трапляються сценки, діалоги, розмови...

Якось слухаю розмову: «Сидю я в автобусі, а воно тягне. Тягне з кишені при людях. Я йому гукаю: куди ти тягнеш? А воно, кляте, цупить, ніби й не чує».

Солідний чоловік несе солідного акта. Його питають:

— Петре! Що це ти таке здоровенне несеш— меморандум?

— Ні. Несу акта.

— А про які такі події склали отакого величезного акта?

— Склали цього акта ось про віщо: «Слухали — при в'їзді в ліс убилася коняка в нетверезому вигляді. Ухвалили — нетверезу кобилу списати, а тверезого візника преміювати...»

Скільки порад було хороших і правдивих, а були і такі: пиши про щось ліричне. Не виходить ліричне, жми на патетичне...

Якщо і це не бере, переходь на малу прозу. Складай коротенькі оповідання, новели...

Не попре мала проза, перелазь на велику. Пірнай у широке епохальне полотно.

Зірвався з високої творчої драбини, налягай на п'єси. Не пощастить і на сцені, ліпи-твори гуморески...

У гуморі, говорили, не забувай головного — заголовка. Використовуй народні прислів'я! «Сиди, Векло, поки не смеркло», «Шуткувала баба з колесом, доки закричала не своїм голосом», «Баба з воза, кобилі легше», «Не поможе бабі кадило, коли бабу сказило».

Можна, казали, уживати і сучасні злободенні назви: «По правді гребу...», «По правді беру...», «Щоб тебе за пупа взяло!..»

Чесно скажу, слухав я і оте, слухав я і оце.

А писав, як совість і душа веліли. Писав, додержуючись народної мудрості — пиши, та не бреши.

Ол. КОВІНЬКА.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

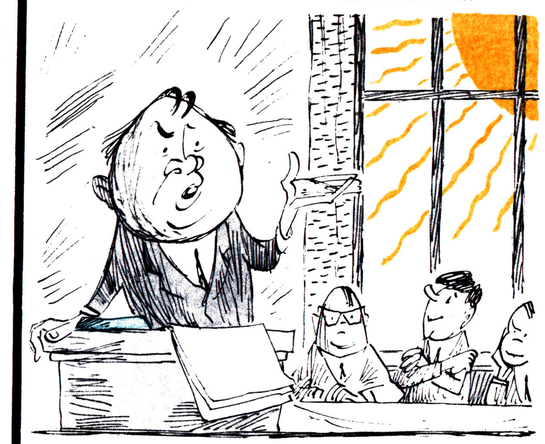

— Дозвольте відкрити коротеньку нараду: «Час— категорія економічна».

— Переходимо, товариші, до другого пункту порядку денного...

НЕ ВИТРИМАВ

(Сценка в універмазі)

За прилавком — продавець. Біля прилавка — дама.

— Ану подайте мені он-он ту картату матерію.

— Будь ласка.

Дама довго мацає матерію пучками, притуляє до своєї круглої фігури, пробує зубами, чи не розлазиться...

— Ні, ця не підходить. Рисунок примітивний. І взагалі... Ану подайте он-он те жовте.

— Прошу, громадяночко.

— Я вам не громадяночка, а дама. Нічого ображати. Ви в магазині, а не на базарі.

Дивилася вона, роздивлялася. З одного боку, з другого. І проти світла і за світлом. Кусала, нюхала...

— Заберіть назад. Не той коленкор. Не грає. І взагалі... Мені голубе до лиця. Є голубе?

— Можна, товаришко дамочко.

— «Дамочка» скажете своїй мамочці. Я — дама!

— Перепрошую.

Кругла фігура знову повторяє ті ж самі маніпуляції, і знову віддає матерію.

— Хочу глянути на зелене. О-он воно аж насподі лежить.

— І на зелене можна...

...— Червоне краще...

— Дивіться.

...— Мабуть, рожеве...

— Дамі воно видніше. Прошу рожеве.

Продавець поблід.

...— Бузкове. Саме по сезону...

— Товаришко дама, хвилиночку... — Білий, як стіна, продавець вийшов у бокові двері.

За хвилину-дві його замінив інший продавець, бо першого забрала швидка допомога.

Роман ПОПОВИЧ.

Мал. БЕ-ША

Часто трапляється, що з вини багатьох райспоживспілок товари залежуються на районних базах і до сільських крамниць вчасно не доходять.

— Цікаво, що він там знайшов?

КОЛЮЧІ НОВЕЛИ

ЦІНА БЕЗПЕКИ

Бабуся зав'язала йому гарну краватку, причесала скуйовджену, жовту, як соняшник, трохи схожу на щітку підлогонатирача, голову, а опецькуватий Гриць, з лагідним домашнім іменем Грілла, стояв невдоволений. Він сьорбав носом і сопів, як ковальський міх.

— Та дивись, дитинко, навколо, коли переходитимеш вулицю. Щоб, бува, трамвай або машина, не приведи господи... Мама ще з вечора наказувала, — бідкалася старенька.

— Еге, — ображено буркнув Гриць, — дали тільки на морозиво і хочете, щоб я вам за ці гроші ще й вулицю обережно переходив!

ДЖЕНТЛЬМЕН

Кучерявий юнак сидить у трамваї й пильно дивиться на бабусю, що стоїть біля нього. Бабусі стояти важко, її хитає. А трамвай мчить. Нарешті, молодик встає і перед всіма низько схиляється до старої:

— Сідайте, мамашо. Я зараз виходжу...

Юрко ГУНДИЧ.

Відсканував і опрацював
Олег Леськів
http://perec-ua.livejournal.com

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

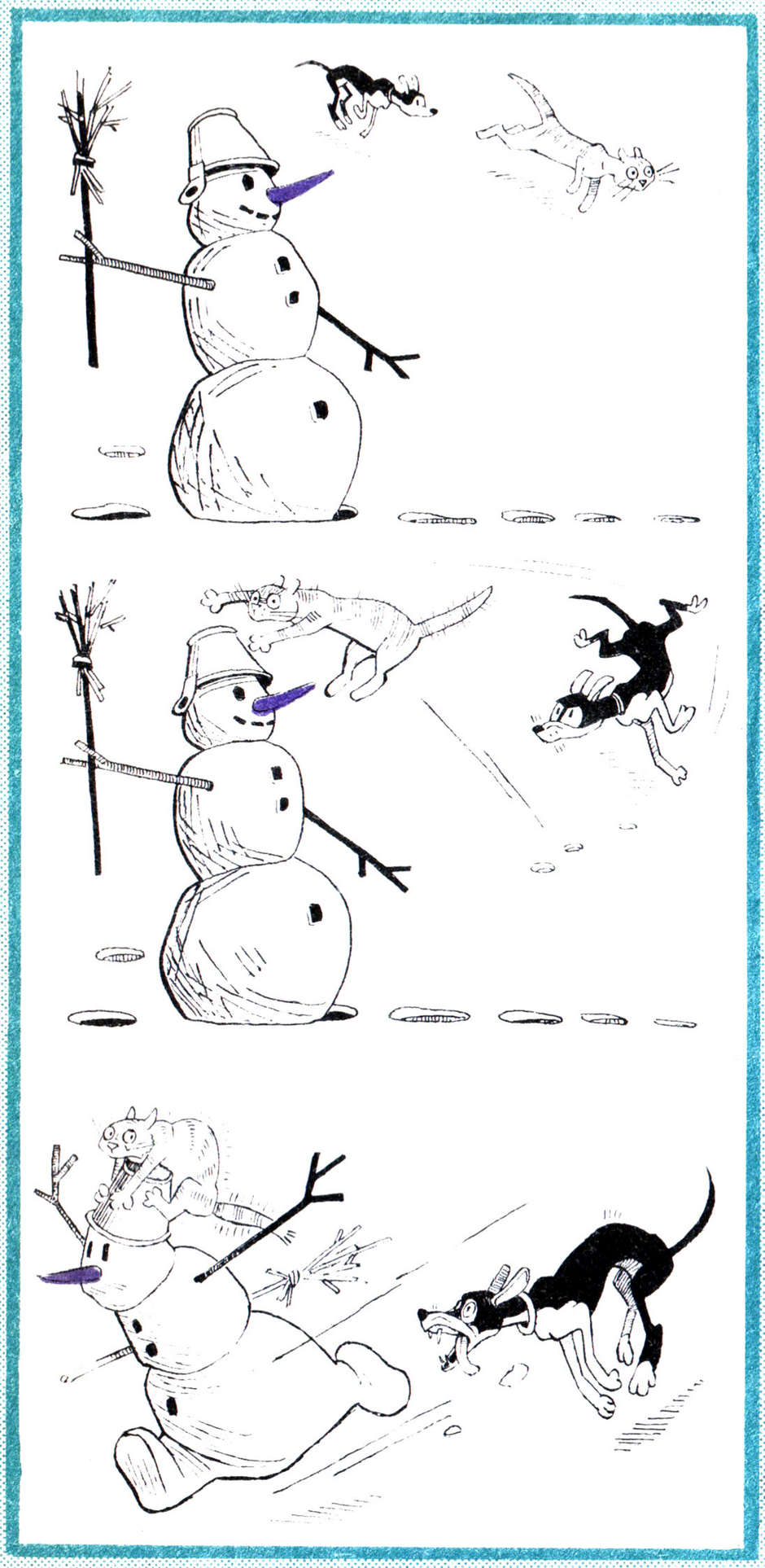

Без підпису.

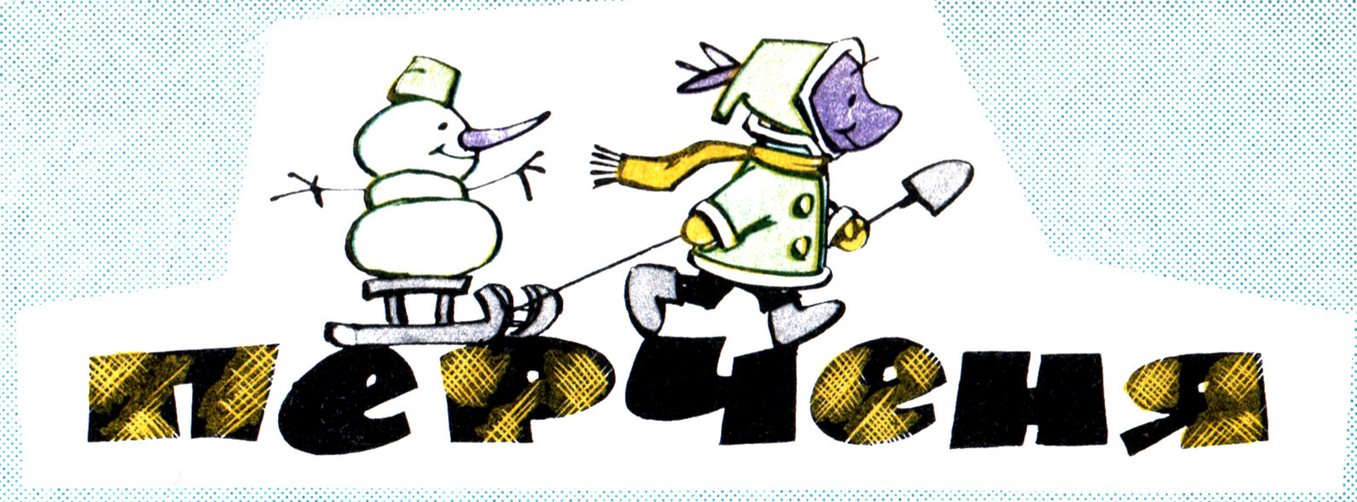

перчення

КМІТЛИВА МАРИНКА

Одного разу Маринці пояснили вдома:

— Ти вже ходиш у дитячий садок і повинна все робити сама. Не маленька. Зрозуміла?

— Зрозуміла! — відповіла Маринка.

На другий день дівчинка, не чекаючи чиєїсь послуги, почала:

— Бабуню, подайте панчішки і взуйте мене!

— Мамуню, розчешіть мене і вплетіть бантики!

— Дідусю, покладіть мою ляльку в сумочку!

— А тато нехай мене вдягне і заведе в дитячий садок.

— Тепер я все, все сама роблю, — з серйозним виглядом сказала Маринка, — бо я слухняна і хороша. Правда?

І. ЛЕБІДЬКО.

ГОЙДАЛКА

Гойда, гойда,
Гойдаша!
Зайчик в гості
Поспіша.

Ось біжить він
Через міст —
Умочив
У воду хвіст.

Пробігав
Через гайок —
Зачепився
За пеньок.

Як попав
У будяки —
Обідрав
Собі боки.

Білка зайчика
Втіша...
Гойда, гойда,
Гойдаша!

Петро РЕБРО.

ЛИШ РУКАМИ РОЗВЕЛА

Хоч давно вечірня мла
Вже до вікон припливла,
Але вперто не лягає
Спати Лідочка мала.

— Спить давно вже дітвора,
І тобі вже спать пора! —
Умовляючи, доводить
Їй бабусенька стара.

Як була така, як ти,
Я не ждала темноти,
І ішла я спати разом
Із курми за видноти.

Але Лідочка мала
Лиш руками розвела:
— Ну, а як же на жердинці
Ти утриматись могла?..

Євген БАНДУРЕНКО.

Є ПОРЯТУНОК!

Малий Боря не любив мити вуха. Мама йому й каже:

—У тебе у вухах хоч гречку сій.

— Ну й що?

— А те, що гречка виросте.

— Ну й що?

— Зацвіте.

— Ну й що?

— Прилетять бджоли на гречку.

— Ну й що?

— Прийдуть ведмеді слідом за бджолами меду шукати.

— Ну й... Е, то вони можуть мене з'їсти!

— Обов'язково з'їдять. А хто ж тебе порятує?

— Ма-а-мо, мий швидше вуха! Не хочу, щоб прийшли ведмеді!

Дід ЯВТУХ.

МАЛЮНОК-ЗАГАДКА

Мал. В. ГЛИВЕНКА

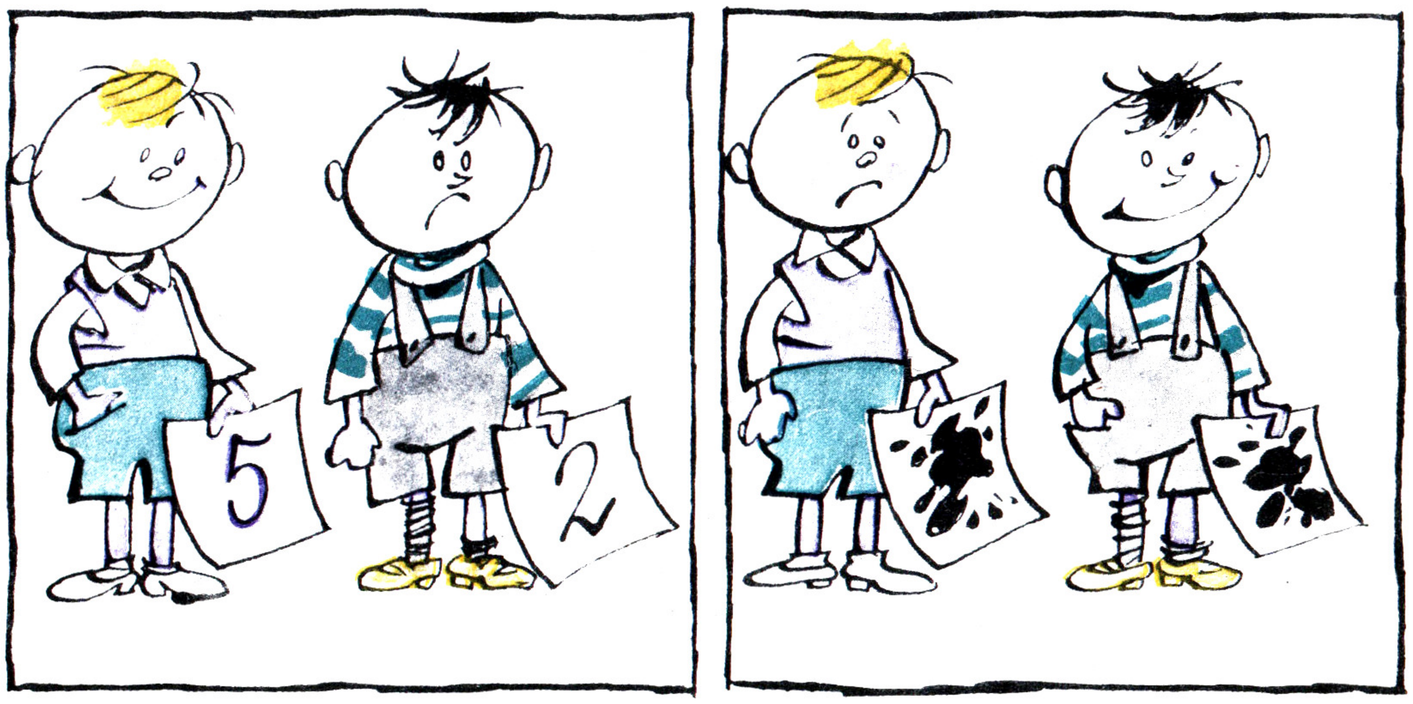

Хто з цих хлопчиків поставив кляксу навмисне, а хто ні?

Єжі ЄСИНОВСЬКИЙ

ПИТАЛИ МІНІСТРІВ СОЛДАТИ

Питали міністрів солдати:
— Куди нас зібрались послати,
В які краї?
«У наші колонії давні,
За справу священну — славні
Вести бої».

— Іще роз'ясніть, прохаєм,
Кого ж ми там бити маєм
Серед пісків?
«З підтримкою бога і віри
Каратимете чорношкірих
Бунтівників».

— А ще ж ми хотіли знати,
За що ми повинні вмирати
У цвіті літ?
«За незалежність, за мир тривалий,
За демократії ідеали,
За вільний світ!»

З польської переклав
Євген БАНДУРЕНКО.

Мал. Л. КАПЛАНА

Мрія скажених.

З англійського гумору

ЩО РОБИТЬ ТЕПЛО

— Діти, що ви знаєте про тепло? — запитав учитель фізики.

— Тепло робить предмети ширшими й довшими, — відповів Том.

— Добре, — сказав учитель. — Наведи приклад.

— Улітку дні довші, бо жарко.

А В ДОЩ?

Учитель:— Що ми бачимо над головою в погожий день?

Учень:— Блакитне небо, сер.

Учитель:— А в дощ?

Учень:— Парасольку, сер.

ХТО ЦЕ?

— Ти перелічив усіх свійських тварин, крім однієї. Подумай гарненько, хто це може бути: у тварини прилизана щетина, вона страшенно не любить купатися й завжди копирсається в грязюці. Хто це?

Джон соромливо:
— Це я.

КМІТЛИВИЙ КОНКУРЕНТ

Кондитер вивісив у своєму магазині таку рекламу:

— Купуйте пиріжки лише в нашому магазині. Один фунт — шість пенсів. Платити дорожче — значить бути пограбованим.

Наступного дня у кондитерській напроти теж з'явилася нова реклама:

— Купуйте пиріжки лише в нашому магазині. Один фунт — дев'ять пенсів. Платити дешевше — значить бути отруєним.

ПАСАЖИР І КВИТОК

Один відомий письменник їхав поїздом. На якійсь станції до вагона зайшов контролер. Письменник обшарив усі кишені, але не знайшов квитка. Контролер, що впізнав письменника, заспокоїв його і сказав, що зайде іншим разом.

Але і вдруге повторилася та ж картина.

— Нічого страшного, — сказав контролер. — Я певен, що квиток у вас є.

— Так то так. Але я мушу його знайти. Мені ж треба знати, куди це я їду.

Народні усмішки

ДОРОГО ВИЙДЕ

Зібралася одна самогонниця самогон гнати, а малого синка свого посилає на вулицю пильнувати. А щоб він десь не побіг, говорить:

— Стій, Микольцю, та лічи, скільки людей по вулиці мимо нашої хати пройде. За кожного дам тобі по десять копійок. А коли хто буде до нас у двір повертати, швиденько гукни мені.

Стоїть хлопець та й лічить: «Раз десять... П'ять по десять... Чотирнадцять по десять...».

А потім зірвався з місця, біжить і кричить на всю вулицю:

— Мамо, мамо! Ох і дорогий же вам самогон вийде — я вже й так багато налічив, а он, дивіться, ще й цілий гурт людей з міліціонером до нас іде!

Надіслав І. БУХОЛДА
з с. Нова Бахмутівка,
Артемівського району,
Донецької області.

РОЗБИРАЄТЬСЯ

Зустрівся одного разу письменник з своїм товаришем.

— Ти знаєш, яка біда, — каже письменник, — мій п'ятирічний син сто двадцять п'ять сторінок нового роману вкинув у пічку.

— А що, хіба він уже вміє читати? — запитав товариш.

Повідомив М. ГАРИЧ
з с. Корначівки, Збаразького району,
Тернопільської області.

МІЖ ПРИЯТЕЛЯМИ

Зустрілися три приятелі. От один і каже:

— Давайте, як будемо женитися, то знайдемо таку хату, де буде три сестри... Щоб було по одній кожному.

— Ну й вигадав!.. Це ж треба буде маєток ділити на три частини.

— А, маєток — це пусте... Зате на трьох буде тільки одна теща.

МАЛІ ОЧІ

— Мамо, я не піду за Романа. Він має такі маленькі очі.

— О, не турбуйся, доню, відразу ж після шлюбу він зробить великі очі.

Повідомив С. Ф. СОКИРКО
з с. Монастирець, Жидачівського району,
Львівської області.

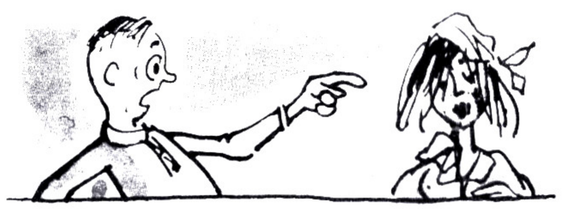

ЗАБУВ

Прийшов якось у крамницю панок з товстим портфелем. Купив, що треба, і пішов, а портфеля забув на прилавку. Побачив це крамар, схопив портфель та за ним. Він знав цього панка, та забув його прізвище — пам'ятає тільки, що походить воно від якоїсь тварини. Біжить і кричить:

— Пане Цап, підождіть!

А цей іде собі і не звертає ніякої уваги.

— Цап, Цап, Цап! — знову надривається крамар.

Нарешті не витримав панок, обернувся і каже:

— Я не Цап, а Баран!

— Та я знаю, що пан — скотина, та тільки забув, яка.

Повідомив Б. ДЕМКІВ
з м. Тернополя.

ВВІЧЛИВИЙ ГРИЦЬ

— Грицю, чому ти не дав сісти дідусеві, який стояв біля тебе?

— Тому, що він ще не на пенсії.

— А звідки ти знаєш?

— Та то ж наш сусід.

ДУМАВ

— Грицю, чому ти не взяв білета?

— А я думав, що трамвай без кондуктора.

Надіслав В. П. СЕЛЕЗЕНЬ
з м. Дніпропетровська.

PENGUIN2197

ЗАБУТА ГРАМОТА

(РЕПОРТАЖ)

Люди достеменно знають, що Грамота така була. І звалася та Грамота Статутом сільськогосподарської артілі. Викладено в тому Статуті, як велике господарство вести, як ним керувати, як про державу свою і про людей дбати.

Спершу Статут артільний у сейфи вогнетривкі ховали та замикали, а потім якось про нього забули. Занедбали.

І почалася від того веремія в багатьох колгоспах. Один каже так, другий інакше, а третій робить так, як-от, приміром, у колгоспі «Серп і молот», Смілянського району на Черкащині.

* * *

Почнемо з голови колгоспу.

А головує тут Іван Михайлович Кугот. Керує артіллю не перший і не другий рік. І люди його знають дуже добре.

— Іван Михайлович? О, він у нас такий, знаєте!.. Легше в трансформаторну будку зайти, ніж до голови!

Куготу це, як маслом по душі: «Бояться, значить, шанують», — міркує сам собі і далі так робить. Ділова мова в Івана Михайловича завжди лаконічна.

— Я думаю, нам би потрібно... — почне котрийсь із членів правління чи із спеціалістів артілі, але не закінчує...

— А мені до лампочки, що ви там думаєте,— переб'є голова, — слухайте, що я наказую!..

«Слухати» не завжди і не всім приємно, бо лексикон у Кугота часом такий скоромний і приправлений такими гострими словечками, що хоч вуха затикай або бери та тікай.

І дехто не витримує, тікає. Так, наприклад, з серпня 1961 року в колгоспі змінилося 8 агрономів...

Ну, з керівним складом та спеціалістами то ще сяк-так, а з рядовими колгоспниками Кугот взагалі намагається не розмовляти. Розмову з ними він замінив «прийомом». Членів артілі голова зволять приймати один раз на тиждень. У суботу.

І нарікань у цей день, і плачу — найбільше.

Не встигне чоловік чи жінка поріг кабінету переступити, рота розтулити, як з-за столу:

— Ах ти, сякий, такий, перетакий... Трах-трах-тарарах!

Ну, чим ти його зупиниш? Відповісти тим же, — чого доброго, п'ятнадцять діб заробиш. Один, правда, знайшовся сміливець. Вислухав він головину лайку та й почав йому про захо-

вану і забуту Грамоту розповідати.

— Не забувайте, — каже, — Іване Михайловичу, що ми вас обирали, а захочемо, то й на вороних той...

— Ха-ха! — залився сміхом Кугот, коли відвідувач пішов. — Він мене обирав?! Ой, кумедія! Та я ж привозний. Рекомендований! Скажуть — ще раз оберете. А перекинуть інший колгосп підіймати, без «вороних» обійдемось. На «Волзі» перевезуть.

— Що це за стиль керівництва? — питаємо у секретаря парторганізації колгоспу т. Гладуна.

Гладун сам боїться Кугота. (Нічого не вдієш, — міркує він, — секретарі парторганізації не вічні, а голови вічні!). Але на людях удає хороброго і намагається підвести грунт під стиль керівника колгоспу.

— Бачите, — пояснює він, — Іван Михайлович у минулому військовий, порядок любить. А люди — що? Нерозбірливі: суворість за грубість вважають.

Тепер ніби все ясно. А то на людину з ангельським характером мало наклепу не звели.

* * *

А тепер про порядок у колгоспі.

Хіба хто проти порядку? Він дуже потрібний і Статутом артілі передбачений.

Тільки не такий порядок, як ото в зимовий час на тваринницьких фермах завівся. У вихідні дні та у свята ревище стоїть у колгоспі. Ревуть голодні корови, ревуть телята, бігають, збиваються з ніг доярки. Не бігають тільки їздові. І лежать без руху корми, яких у колгоспі досить. У такі дні їздові інтенсивно «доять» молоко з-під скаженої корови. І нікому завезти корми голодній худобі.

Тут авторитет і накази Івана Михайловича Кугота безсилі. П'яних їздових абсолютно не проймає навіть найдобірніша лайка голови. А старший зоотехнік колгоспу т. Нехай у такий час уникає не тільки розмов, а й зустрічей з їздовими. Про інші ж заходи виховання нічого й говорити, бо Грамота — Статут артільний — забута. Ніде в колгоспі не побачиш правил внутрішнього розпорядку, прав та обов'язків колгоспників...

Про все це громаді б поговорити!

* * *

Та на громаду тут найменше зважають.

Є, мовляв, голова, є правління. Вони про все й дбають. Іноді хтось нагадає керівникам, що вищим керівним органом артілі є загальні збори, а між ними — збори уповноважених.

Тоді збираються збори.

На порядок денний виносяться гамузом всі питання, що назріли за рік чи два.

У лютому 1964 року відбулися такі загальні збори і в колгоспі «Серп і молот». На них розглядалося сім питань. Та яких! Не питань, а справжніх проблем.

Звіт правління про господарську діяльність за 1963 рік. Звіт ревізійної комісії.

Соціалістичні зобов'язання на 1964 рік.

Вибори товариських судів.

Присвоєння звання ударників комуністичної праці.

Вибори редколегії стінгазети.

Затвердження списків тих, хто не виробив мінімуму вихододнів.

Господарські питання.

Дипломати або науковці таку кількість проблем обговорювали б тижнів зо два. А колгоспникам все це треба встигнути, скажімо, з вечора і максимум до того часу, доки хтось не гукне:

— Люди добрі, та вже ж треті півні проспівали, а ми все товчемося. — І до президії: — Закругляйтесь!

Єдине, правда, спасіння те, що в артіль входять три населених пункти, а збори спокутуються мешканцями лише одного. Та й то не всіма.

* * *

Є в колгоспі свій контроль.

Є в колгоспі ревізійна комісія. Чималі у неї права, а ще більші обов'язки. Підзвітна вона тільки загальним зборам.

На практиці ж часто робиться так.

— Збігайте-но завтра на птахоферму та перелічіть курей і будемо списувати тих, що загинули.

І голова ревізійної комісії біжить, лічить.

— Там ми списали 19 бджолосімей, так щоб мали на увазі!

І голова ревізійної комісії «має на увазі». Свого ж плану ревізій нема. Скажуть, мовляв, що треба робити.

Для хапуг і нечесних людей кращого «контролю» і не вигадаєш!

* * *

Довелося побувати і в колгоспі «Пам'ять Леніна». Тільки побувати довелося, а от розповідати про його діла не доведеться. Нема в цьому потреби. Просто бери і читай фейлетона спочатку.

Є, правда, різниця.

— Ваш голова колгоспу теж грубіянить? Теж прийомні дні завів?

— Що ви?! Наш Анатолій Павлович Різниченко не з таких. Ніколи йому цим займатися, він у нас головує наїздом, бо живе не в Попівці, а в Ротмистрівці.

?!

* * *

Кінець цієї розповіді про забуту Грамоту був би зовсім сумний, якби не начальник організаційно-колгоспного відділу Черкаського обласного управління виробництва і заготівель сільськогосподарських продуктів Яків Якович Шквар.

— Вас так вразило, що в колгоспі «Серп і молот» про Статут забули? — із співчуттям запитав мене Яків Якович. — Тільки це? Тоді вище голову! Статуту сільгоспартілі у нас майже ніде не дотримуються. Це ми знаємо. Треба щось робити і ми, звичайно, будемо...

— А виконком обласної Ради хоч раз за рік цікавився цим?

— Та ні. У нього й без того діла було чимало!

І дуже захотілося мені одержати від Якова Яковича на спогад про поїздку один примірник Грамоти.

— На жаль, — відповів т. Шквар, — не можу задовольнити вашого бажання. Статут у нас у відділі є, тільки він замкнений, а товариш, у котрого ключ, десь у відрядженні.

Більше у мене запитань не було.

І. СОЧИВЕЦЬ,
спец. кор. Перця.

Черкаська область

perec-ua.
perec-ua.

Мал. К. ЗАРУБИ

Дійна корова деяких культуртрегерів.

ПЕРЧАНСЬКІ ТУРИСТСЬКІ МАРШРУТИ

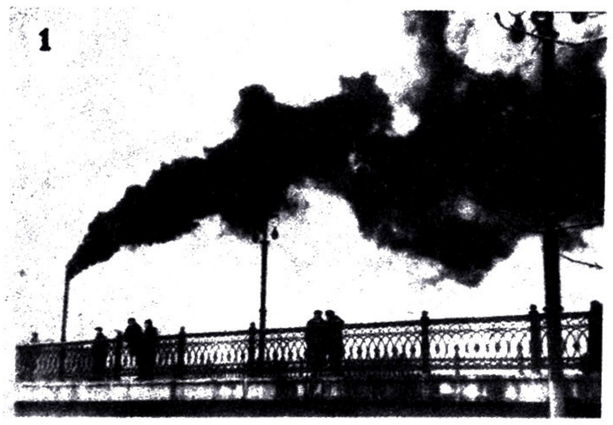
1

Цього разу не пропонуємо вам якогось певного маршруту. Ми тільки дещо зауважимо та порадимо на випадок, якщо вам доведеться під час подорожі побувати в Сумах, чи в селищі Рожнятів на Івано-Франківщині, чи в Києві.

1) Коли будете в Сумах оглядати міський парк культури та відпочинку і почнете задихатися від чорного густого диму, не кричіть «Рятуйте! Горить!» То не стихійне, а звичайне для Сум лихо: димить суконна фабрика. Той дим сумчани ковтають у парку, на стадіоні, а влітку — на пляжі. Залежно від того, куди вітер віє.

Яке сукно та фабрика виробляє, — не можемо сказати. А от дим вона робить такий, що й чорт пекельний удавитися може. (Див. фото № 1).

2) У Рожнятові раніш приємно було подивитися на пам'ятник Івану Франку. Тепер же на ваше запитання: «Що найпомітніше у вашому селищі?», рожнятівці скажуть: «Стовп».

Стоїть він, як пам'ятник безглуздю, на дуже видному місці — перед самим пам'ятником великому Каменяреві (див. фото № 2). Примостили його тут працівники Долинського «Електроенерго». Рожнятівці вже не раз просили забрати з-перед пам'ятника цю прикрасу. Але до долинських стовпотворців та й до районного начальства ці просьби доходять, як до стовпа.

3) У Києві, на вулиці Виборзькій, перед будинком № 87 можете безплатно взяти коштовний сувенір — чималеньку залізобетонну трубу (див. фото № 3). Три роки лежать тут вони, а хазяї навіть голосу не подають. Будівельне управління № 6 «Підзембуду» від них відмовляється. Будівельно-монтажне управління № 3 теж каже: «Труби не мої». Управління водоканалізації і собі не хоче їх знати...

Отже, беріть ті труби собі, як пам'ятку про залізобетонних безгосподарників.

Д. МИТЮК.

Використана література:

1) ГРЕБЕНЮК Ф. — Лист до редакції.

2) ОЛЕКСЮК Я. — Лист до редакції.

3) АСАУЛЕНКО В. — Лист до редакції.

2

3

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

● «Жвава жартівниця мадам Дрібниця» — під такою назвою у № 15 журналу за 1964 рік було опубліковано фейлетон про так звані прикрі «дрібниці» в обслуговуванні трудящих Донецької області.

Заступник голови Донецького облвиконкому т. Лебедєв повідомив редакцію, що фейлетон було обговорено на загальних зборах працівників Донецького таксомоторного парку, на нарадах керівного складу управління міліції м. Донецька, працівників тресту їдалень і міського управління громадського харчування.

За завищення проїзної плати та за те, що не давали здачі пасажирам, — знято з роботи таких водіїв таксі: Затулу А. І., Ткаченка В. Н., Гришина А. А., Авруцького Я. М., Волкова А. А., Серафимова М. П. та Бєліна В. П.

Для поліпшення роботи таксі у Донецьку відкрито ще два нових диспетчерських пункти, радіофіковано ще 40 автомашин, а всі старі автомашини М-20 замінено на нові.

Органи міліції притягли до карної та адміністративної відповідальності осіб, які псували телефони-автомати.

Донецька міськрада, з свого боку, вжила заходів до впорядкування найменувань вулиць та нумерації будинків. Нині міськкомунгосп розвісив 5400 нових табличок з назвами вулиць та 20.000 номерних знаків на будинках.

Торговельні організації, яких Перець критикував за погане обслуговування населення, зараз збільшили в місті та області кількість автоматів, кіосків, павільйонів тощо.

● «Доведеться зіпсувати» — так звався фейлетон про дебіторську заборгованість деяких обласних організацій колгоспам Тернопільської області, опублікований у № 17 журналу.

Секретар Тернопільського обкому КП України т. Шевчук повідомив редакцію, що фейлетона було обговорено на районних економічних конференціях та на контрольній нараді при начальникові обласного управління виробництва і заготівель сільськогосподарських продуктів.

Внаслідок вжитих заходів дебіторська заборгованість у колгоспах зменшилася на 214 тисяч крб.

Голови колгоспів ім. Леніна — т. Кольба, «Прапор Леніна» — т. Кулик, «Маяк» — т. Тарташов, «Золота нива» — т. Дрофишин повернули колгоспам гроші, які були витрачені на купівлю легкових автомашин «Волга». Заборгованість з колишнього голови колгоспу «Світанок» Савчука в сумі 4500 крб. стягується примусовим порядком.

Обком КП України встановив контроль за своєчасними розрахунками з колгоспами.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

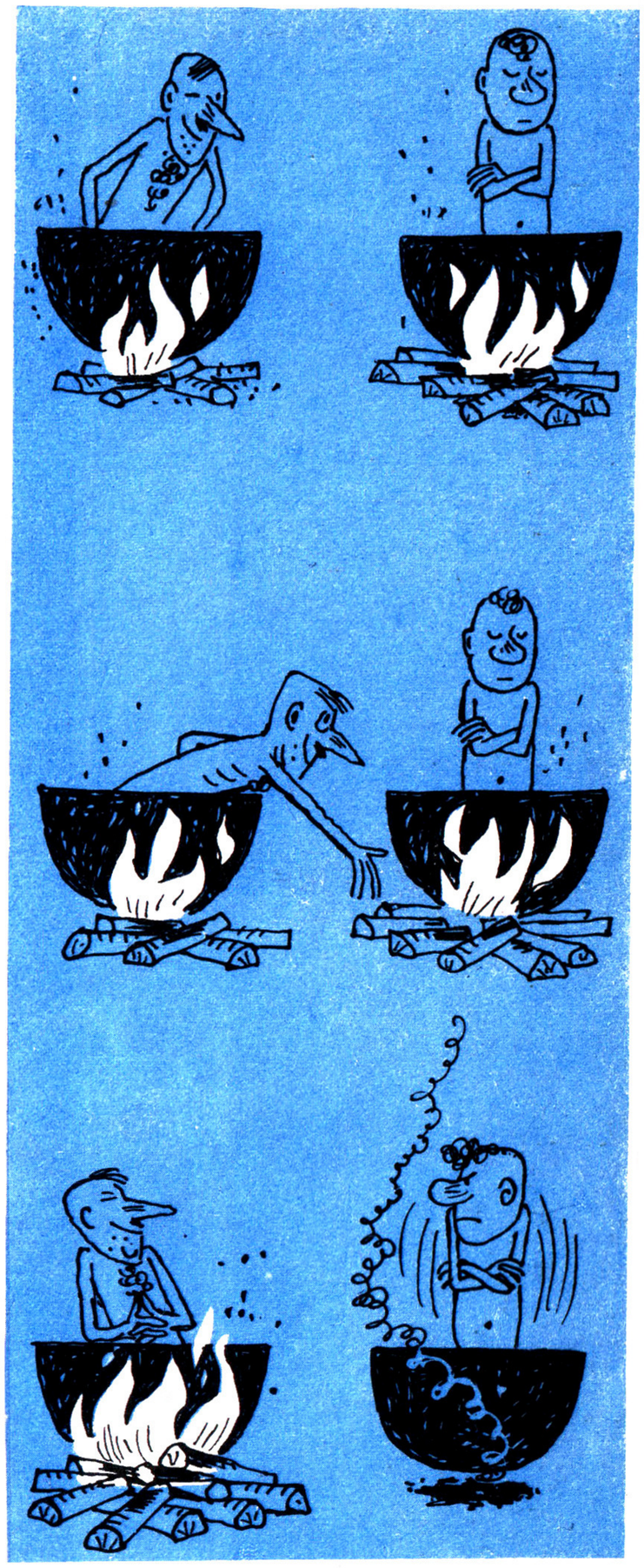

СИЛА ЗВИЧКИ
(Злодій у пеклі)

Недавно подорожував ти по Чернігівщині. Читали ми вже й фейлетон твій «У крамницях на полицях». Вірно ти все підмітив, на гостре перо взяв. Шкода тільки, що не побував у Семенівському районі. Тут теж чимало чого нема у крамницях на полицях.

Та чи не найбільш дошкульно відчувають наші жінки нестачу звичайнісіньких чавунів, без яких у господарстві, як без рук.

Скрізь ми писали, били на сполох, але замість отієї посудини зібрали лише паку паперів. Міністерство торгівлі УРСР киває на Укрраднаргосп, ті вказують пальцем на Укооплісгосторг, а останні пояснюють, що від Чернігівської облспоживспілки нема заявки на чавуни.

Як бачиш, листування аж кипить. Тільки в чавунах не кипить і не булькає, бо їх у нашому районі та й в області — чортма.

Хто ж створив отой «чавунний» дефіцит?

Хай, Перче, не ображаються на нас керівники названих високих установ. Але нам здається, що справу з чавунами у них вирішують чиновники з чавунами на плечах.

Л. КОСТІН,
голова групи сприяння партдержконтролю колгоспу «Рассвет», с. Жадове.
Чернігівська область.

Як швидко час біжить! Ще ж, здається, недавно ми, коростенські поліграфісти, перебралися в нову друкарню, а, виявляється, вже два роки відтоді минуло.

Між іншим, за ті два роки і двох випадків не було, щоб хтось у нас піднімав важкі складальні форми новеньким вантажопідйомним ліфтом. Пудові форми ми, друкарі, на собі носимо, а ліфт стоїть, відпочиває.

Відпочиває вже два роки, бо керівники Київського БМУ-34 ніяк не можуть вирватися із столиці, щоб здати його приймальній комісії.

Може б, ти, Перче, їх підштовхнув? А то, сам бачиш, вони такі ж важкі на підйом, як і змонтований ними ліфт.

О. ЖУРИЛО, А. КИСЛЮК — робітники міської друкарні.

м. Коростень,
Житомирської області.

Не подумай, що ми хочемо тобі поскаржитись на якихось бюрократів. Зовсім ні! Просто, знаючи твою цікавість до надприродних явищ, вирішили повідомити про подію, яка ось уже два роки залишається непоміченою тими, хто має до неї безпосереднє відношення.

У жовтні 1962 року ми відправили до Берегівського ремонтного заводу на Закарпатті зіпсований електромотор. Скажеш, знайшли, коли про це писати! А ми і раніш писали — і на завод, директорові т. Кулішову, і до його начальства — керуючого Укрремтрестом т. Корякіна. Анітелень! Нема нашого мотора, наче й не було.

Нарешті нещодавно одержуємо звістку: мотор відремонтовано. Невже, думаємо, щось у лісі здохло? Ні, виявляється, товариші, від яких ми раніше вимагали відремонтувати мотор хоча б за рік, довідались, що ти готуєш на них фейлетона. І моментально відремонтували.

От ми і побачили в цьому якесь надприродне явище: фейлетона ще не написано, а ремонт закінчено.

А чи не порадити, Перче, усім, хто вдається до послуг Берегівського ремонтного заводу, додавати до моторів копії фейлетонів на байдужих ремонтників? Ми певні, що це набагато прискорить ремонт.

А. ПЕТИЧЕНКО,
секретар парторганізації райсільгосптехніки.
Кельменці,
Чернівецької області.

Індекс 74393.

Ю. Круліяк

В чотири рядочки

ЗВ'ЯЗАНИЙ ЛЕВ

Спіймали Лева. Кров із рани
капає.
На ньому ланцюги сталеві...
Тепер і Заєць підійшов і лапою
З усеньких сил добряче копнув
Лева.

ПРО ОПЕРАТИВНІСТЬ

— Цей твір майстерний, майже ідеальний,
І за тематикою дуже актуальний! —
Редактор видавництва так прорік
І в план заніс... на сімдесятий рік.

ТВОРЧЕ ВІДРЯДЖЕННЯ

Один поет поїхав на Камчатку,
Поставив на відрядженні печатку.
Пролинув час, та й досі від
Камчатки
Нема слідів ніяких, крім
печатки.

ОРАТОР

Він не агроном і не меліоратор,
Не може пізнать, де квасоля, де
біб,
А в клубі щовечора меле
оратор —
Навча хліборобів вирощувать
хліб.

ПРО ОДНОГО БАЙКАРЯ

Він перебрав весь семитомник
Брема,
І вийшла в нього збірочка
окрема.
Відомо нам, про що повідав
Брем,
Про що байкар — ніяк не
розберем.

ДО ЧОГО ДОВОДЯТЬ ЮВІЛЕЇ

Прийшов один письменник з
ювілею,
Аж гикає, сердега, від єлею.
Пішов на Байкове, на головну
алею
Й намітив собі плац для
мавзолею.

ЖЕРТВА БЮРОКРАТИЗМУ

Метелик на прийом примчався
до Жука.
— Заходьте завтра! — Жук йому
гука.
Така б і завтра відбулася сценка,
Якби не був Метелик одноденка.

ПРОСЛАВИВСЯ

До слави перся він із усієї сили,
Та не горнулася вона до його
ліри.
Прославився ж, коли «портрет»
вмістили
В міському парку у «Вікні
сатири».

ЩО ПОМОЖЕ?

Де не влаштується —
звільняють через рік,
І відряджається на курси чоловік.
Ну що йому поможе курс наук,
Як він уже закінчений дундук?!

ГОСТИНИ

Лис запросив до себе в гості Гуску.
Зраділа та: — Я принесу закуску!
У мене є зерно хороше ось...
— Не треба,— каже Лис,— обійдемось якось!

ЩО ДОВІВ КРИТИК

Він «сотворив» грубезний
фоліант,
Довів, що Н. неперевершений
талант.
А ще довів той критик
плодовитий,
Що він лизун, та ще й
талановитий.

АБИ ПТИЧКУ ПОСТАВИТЬ

Він у роботі здавна має звичку:
Йому аби в графі поставить птичку.
Тож знаємо усі тепер ми,
Чому його звуть... завом птахоферми.

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: М. БІЛКУН, К. ЗАРУБА, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

РУКОПИСИ НЕ ПОВЕРТАЮТЬСЯ

Адреса редакції: Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94. Тел Г-18-2-12, Г-18-3-46, Г-18-3-79. Для телеграм: Київ, Перець. Ціна 20 коп. на місяць.

Журнал «Перець» № 2 (541) (на украинском языке). Підписано до друку 7. І. 1965 р. Папір 70×108⅛=0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 07809. Видавництво і комбінат друку «Радянська Україна», Київ, Брест-Литовський проспект, 94. Зам. 06573. Тираж 510.000 прим.